

کشورهای همسایه (۲)

جمهوری اسلامی پاکستان

کشور جمهوری اسلامی پاکستان در شرق ایران واقع شده است. در شمال و غرب این کشور کوه‌های بلندی قرار گرفته‌اند.

بیشتر پاکستان را جلگه‌های پست و کم‌ارتفاع تشکیل می‌دهد.

آب و هوای پاکستان در نواحی مرتفع شمال و غرب، معتدل با زمستان‌های سرد است اما نواحی مرکزی و جنوبی، که نزدیک اقیانوس هند است، آب‌وهوایی گرم و مرطوب دارد.

پاکستان پرجمعیت‌ترین کشور همسایه ایران است.

۸ بچه‌های پاکستان

۸ قله‌ی «کی ۲» با ارتفاع بیش از ۸۰۰۰ متر در پاکستان قرار دارد.

نام: فهیمه	نام خانوادگی: شاهرخی	استاد مربوطه: جناب آقای دکتر جمشید سروری
مقطع تدریس: ابتدایی	پایه تدریس: پنجم	موضوع تدریس: بخش اول کشورهای همسایه ۲ (پاکستان)
سال تحصیلی: ۹۸-۹۷	شماره طرح درس: (۱۲)	مدت: ۴۵ دقیقه

فعالیت های قبل از تدریس: تعیین اهداف (اهداف کلی - اهداف جزئی)

❖ اهداف کلی درس

- ✓ آشنایی دانش آموزان با کشور همسایه ی پاکستان

❖ اهداف جزئی

- ✓ نوع حکومت کشور پاکستان را می دانند.
- ✓ با ویژگی های جغرافیایی کشور پاکستان آشنا می شوند.
- ✓ مهمترین بندر پاکستان را می دانند.
- ✓ مهمترین صنایع کشور پاکستان را می شناسند.
- ✓ مشاغل مورد استفاده در کشور پاکستان را درک می کنند.
- ✓ با محصولات کشاورزی کشور پاکستان آشنا می شوند.
- ✓ صنایع دستی کشور پاکستان را می شناسند.
- ✓ دین و زبان کشور پاکستان را درک می کنند.
- ✓ با غذاها و نوشیدنی های معروف کشور پاکستان آشنا می شوند.
- ✓ مهمترین اعیاد کشور پاکستان را می دانند.
- ✓ با معروف ترین ورزش های کشور پاکستان آشنا می شوند

اهداف رفتاری در حیطه ی شناختی: انتظار می رود دانش آموزان در پایان این درس بتوانند

- ✓ نوع حکومت کشور پاکستان را تشخیص دهند.
- ✓ ویژگی های جغرافیایی کشور پاکستان را توضیح دهند.
- ✓ مهمترین بندر پاکستان را نام ببرند.
- ✓ مهمترین صنایع کشور پاکستان را نام ببرند.
- ✓ مشاغل مورد استفاده در کشور پاکستان را بیان کنند.
- ✓ حداقل دو مورد از محصولات کشاورزی کشور پاکستان را بیان کنند.
- ✓ صنایع دستی کشور پاکستان را از صنایع دستی دیگر کشورها باز شناسند.
- ✓ دین و زبان کشور پاکستان را نام ببرند.
- ✓ غذاها و نوشیدنی های معروف کشور پاکستان را نام ببرند.
- ✓ مهمترین اعیاد کشور پاکستان را نام ببرند.
- ✓ معروف ترین ورزش های کشور پاکستان را نام ببرند

اهداف رفتاری در حیطه‌ی عاطفی: انتظار می‌رود دانش آموزان در پایان این درس بتوانند

- ✓ به نوع حکومت کشور پاکستان توجه کنند.
- ✓ نسبت به شناخت ویژگی‌های جغرافیایی کشور پاکستان علاقه نشان دهند.
- ✓ به شناخت مهمترین بندر پاکستان توجه نشان دهند.
- ✓ به مهمترین صنایع کشور پاکستان توجه کنند.
- ✓ به مشاغل مورد استفاده در کشورهای پاکستان احترام گذارند.
- ✓ به محصولات کشاورزی کشورهای پاکستان توجه نمایند.
- ✓ به صنایع دستی کشور پاکستان توجه کنند.
- ✓ برای دین و زبان کشور پاکستان ارزش قائل شوند.
- ✓ نسبت به شناخت غذاها و نوشیدنی‌های معروف این کشور علاقه نشان دهند.
- ✓ برای اعیاد کشور پاکستان ارزش قائل شوند.
- ✓ به ورزش‌های کشور پاکستان علاقمند شوند.

تعیین اهداف رفتاری در حیطه‌ی روانی - حرکتی: انتظار می‌رود دانش آموزان در پایان این درس بتوانند

- ✓ در مورد نوع حکومت کشور پاکستان در کلاس پرسش و پاسخ کنند.
- ✓ مهمترین بندر پاکستان را در روی نقشه مشاهده می‌کنند.
- ✓ مهمترین صنایع کشور پاکستان را در جدول بنویسند.
- ✓ مشاغل مورد استفاده در کشور پاکستان را در جدول بنویسند.
- ✓ محصولات کشاورزی کشور پاکستان را در جدول بنویسند.
- ✓ صنایع دستی کشور پاکستان را در جدول بنویسند.
- ✓ راجع به دین و زبان کشور پاکستان تصاویر کتاب را مشاهده کنند و با توجه به تصاویر کتاب دین مردم پاکستان را تشخیص دهند.
- ✓ غذاها و نوشیدنی‌های معروف این کشور را در جدول بنویسند.
- ✓ مهمترین اعیاد کشور پاکستان را در جدول بنویسند.
- ✓ بتوانند از آموخته‌های خود در مورد کشور همسایه پاکستان یک سفر خیالی طراحی کرده و بنویسند.
- ✓ جدول‌های رسم شده را به شکل روزنامه دیواری درست کنند و بر دیوار کلاس نصب نمایند.

ارزشیابی تشخیصی

- ✓ کشورهای همسایه ایران را می‌شناسند؟
- ✓ آیا می‌توانند در روی نقشه همسایه شرقی را نشان دهند؟
- ✓ با مفهوم صادرات آشنایی دارند؟
- ✓ مفهوم کشورهای همسایه را می‌دانند؟

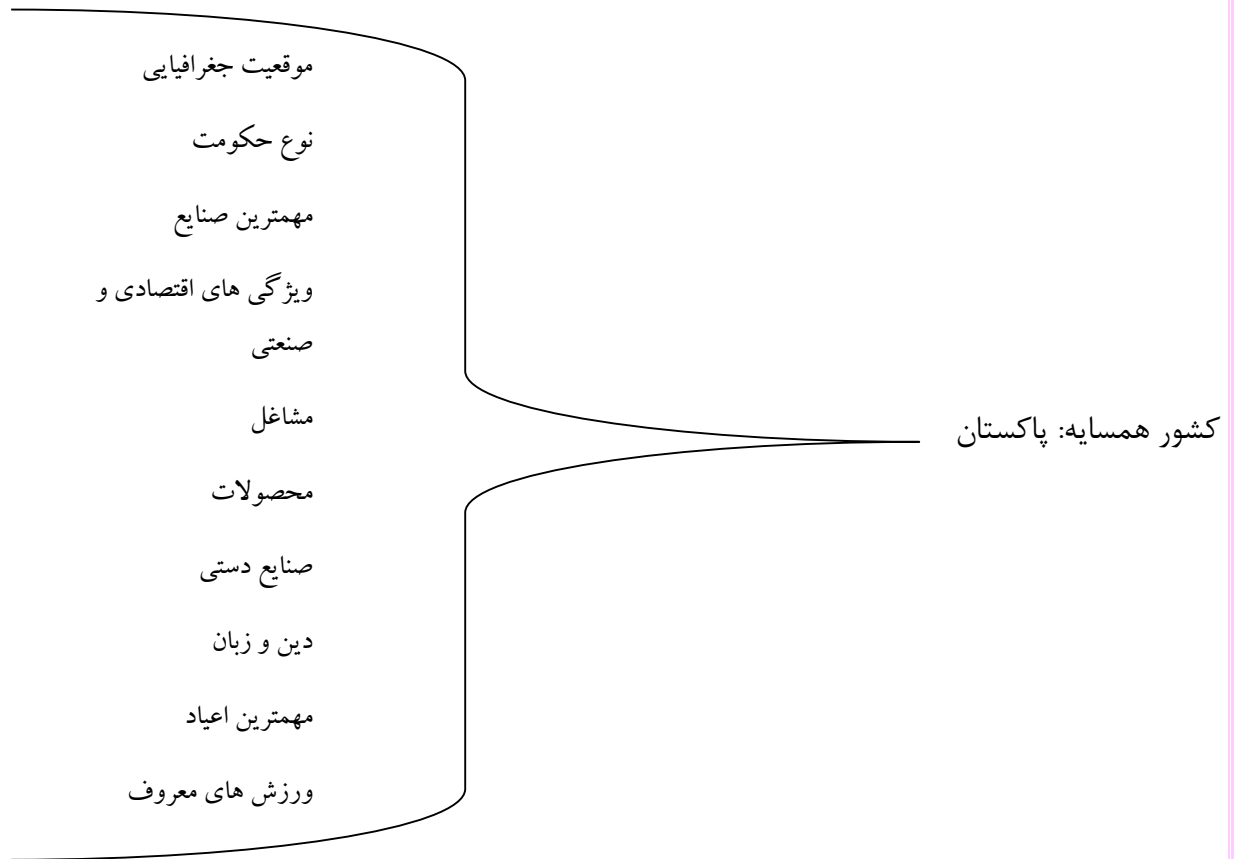
ایجاد انگیزه

- ✓ نسبت به ویژگی های جغرافیایی کشور پاکستان آگاهی پیدا می کنند.
- ✓ مهمترین بندر پاکستان را می دانند.
- ✓ مهمترین صنایع کشور پاکستان را می شناسند.
- ✓ با مشاغل مورد استفاده در کشورهای پاکستان آشنا می شوند.
- ✓ با معروف ترین ورزش های کشور پاکستان آشنا می شوند.
- ✓ جاهای دیدنی کشور پاکستان را می شناسند.
- ✓ برای صادرات و واردات، محصولات و تولیدات این کشور را در نظر می گیرند.
- ✓ برای تبادلات اقتصادی و فرهنگی نسبت به ویژگی های اقتصادی و فرهنگی این کشور آشنایی پیدا می کنند.
- ✓ اشتراکات و تفاوت های فرهنگی و مذهبی خود را با این کشور در می یابند.
- ✓ با سوغاتی های این کشور آشنا می شوند.
- ✓ تهدیدات و فرصت های کشور پاکستان را می شناسند.

پیش سازمان دهنده ها

- ✓ نوع حکومت کشور پاکستان چیست؟
- ✓ ویژگی های جغرافیایی کشور پاکستان را توضیح دهند؟
- ✓ مهمترین بندر پاکستان را نام ببرند؟
- ✓ مهمترین صنایع کشور پاکستان را نام ببرند؟
- ✓ مشاغل مورد استفاده در کشور پاکستان چه مشاغلی هستند؟
- ✓ محصولات کشاورزی کشور پاکستان را نام ببرند؟
- ✓ صنایع دستی کشور پاکستان کدامند؟
- ✓ دین و زبان کشور پاکستان چیست؟
- ✓ غذاها و نوشیدنی های معروف این کشور چه چیزهایی هستند؟
- ✓ مهمترین اعیاد کشور پاکستان چه اعیادی هستند؟
- ✓ معروف ترین ورزش کشور پاکستان چیست؟

سازماندهی مطالب درس

فعالیت های حین تدریس

❖ مهارت آغازین

هنگام ورود به کلاس با یک نقشه وارد کلاس می شویم و نقشه را کنار تابلو روی دیوار نصب می کنیم. به این ترتیب حس کنجکاوی دانش آموزان را تحریک و ایجاد انگیزه می کنیم

❖ انتخاب روش تدریس و ارائه درس

بچه ها همه به نقشه ای که کنار تابلو نصب کردم نگاه کنند. کشور پاکستان رو می بینید؟ زهرا: نه خانم، خیلی دوره.

- باشه پس چند نفر بیان اینجا از نزدیک ببینن.

- زهرا: خانم منم بیام؟

- بیا عزیزم.

- بچه های کلاس: خانم ما... خانم ما...

- هر کی بشینه سر جاشو دستشو بالا بگیره اونو میارم. اینجوری نظم کلاس رو به هم می زنین. آفرین دخترای گل حالا شد.

خب عسل تو بیا. فاطمه، نسترن، هستی شما هم بیاین. همین چند تا فعلا کافیه. زهرا پاکستان رو روی نقشه نشان بده

عزیزم دورش هم خط بکش.

- خانم اینجاست.

- خب دورش خط بکش. حالا بگو اینجا یعنی کدوم طرف؟
- سمت راست.
- آفرین سمت راست... حالا عسل خانم شما می تونین بگین پاکستان کدوم طرف ایران میشه؟
- بله خانم طرف راست ایران.
- فاطمه، نسترن، هستی شما می تونین جهت جغرافیایی پاکستان رو نسبت به ایران بگین کجاست؟
- نسترن: آهاااا خانم منظور تون شمال و شرق و ایناس؟
- بله عزیزم دقیقا.
- هستی: خانم میشه شرق ایران.
- آفرین هستی پاکستان قسمت شرق ایران واقع شده. خیلی ممنون بچه ها می تونین بشینین. هلیا شما بیا عزیزم. به نقشه نگاه کن ببین کدوم اقیانوس رو می بینی؟
- اقیانوس هند.
- درسته می تونی به دوستان بگی این اقیانوس کدوم جهت نقشس؟
- بله خانم تو جنوبه.
- آفرین عزیزم. میتونی بشینی. بچه ها حتما تا حالا متوجه شدین داریم راجع به کدوم کشور صحبت می کنیم؟
- بچه های کلاس: بعللله.
- کدوم کشور؟
- پاکستانان.
- آفرین. پاکستان کدوم جهت ایران واقع شده؟
- شرق ایران.
- اقیانوس هند کدوم جهت بود؟
- جنووووب.
- آفرین. معلومه حواستون جمعه. حالا به تصاویر کتابتون نگاه کنین. همه نگاه کنن لطفا. تصویر اول چیه؟ سارا شما بگو.
- خانم عکس سه تا دختر بچس.
- درسته ولی من میخوام که با دقت بیشتری نگاه کنین. به همه جزئیاتش توجه کنین. تو گروهاتون با همدیگه فکر کنین خواستین بگین دست بالا بگیرین توضیح بدین. یک دقیقه وقت دارین.
- گروه ۵: خانم ما آماده ایم.
- خیلی خب بگین چی فهمیدین از تصویر.
- سه تا دختره که شال سرشونه.
- آفرین. گروه ۲ شما بگین چی متوجه شدین؟
- یکی شون داره روبرو رو نگاه می کنه یکی دیگشون حواش به دوربین نیست داره به طرف دیگه رو نگاه می کنه.

- خیلی خوبه ممنون. خب حالا يه سؤال از تون مي پرسم. راجع به دين اين كشوره. وقتي شال رو سرشون هست حدس مي زنين دينشون چيه؟
- عطيه: خانم مسلمانن. چون هر كي مسلمانن روسري يا شال مي پوشه.
- درسته بچه ها هر كي حجاب داره نشون ميده دينش اسلامه. البته اكثريت مردم به اين دين هستن ولي مثل همه كشورهاي ديگه اقليت هاي مذهبي هم تو اين كشور هستش ولي اكثريت مسلمانن. هم چنين نوع حكومتشون جمهوريه يعني مردم رئيس جمهور رو انتخاب مي كنند و رأي گيري ميشه. تصوير دوم رو هم نگاه كنين بگين چي نوشته؟
- گروه ۲: خانم ما بخونيم؟
- بفرمايين.
- نوشته قله ي كي ۲ با ارتفاع بيش از ۸۰۰۰ متر در پاكستان قرار دارد.
- مهديه از گروه ۴ بگه تصوير دوم عكس چيه؟
- عكس قله ي كوه رو نشون ميده.
- اسم قلش چيه مهديه؟
- كي ۲.
- آفرين درسته. بچه ها همه باهم بگين اسم قلش چيه؟
- كي ۲.
- بچه ها جلسات قبل ياد تونه پاي تخت كشورهاي همسايه رو خونديم؟
- بله
- كي مي دونه پاي تخت پاكستان كجا بود؟
- عسل: اسلام آباد بود خانم.
- آفرين درسته. همه يادشون اومد كجا بود؟ درس ۱۱ رو نگاه كنين تو جدول صفحه ي ۵۶ پاي تختو مساحت و جمعيت كشور هاي همسايه رو نوشته. مال كشور پاكستان رو تو صفحه اول درس ۱۲ بنويسين تا جلو چشمتون باشه ياد تون نره. دنيا از رو كتاب بخون. درس ۱۲ كشورهاي همسايه (۲). همين صفحه رو بخون.
- دنيا: جمهوري اسلامي پاكستان....
- مرسى دنيا. همه گروه ها گوش بدن حواسا اينجا باشه. همه جدولي رو كه من رو تابلو مي كشم رو تو دفترتون بكشين بعد گروهى بحث كنين و بنويسين.

نام کشور	نوع حکومت	نسبت جغرافیایی	جهت کوه ها	قله	نوع جلگه ها	آب و هوا در نواحی مرتفع شمال و غرب	آب و هوا در نواحی مرکزی و جنوبی	اقیانوس	جمعیت

همه این جدول رو با بحث تو گروه ها کامل کنین بعد از اینکه جول رو کشیدین ۵ دقیقه وقت دارین این جدول رو کامل کنین. بچه ها ۵ دقیقه وقتتون تموم شد. همه نوشتین؟

- مریم و عطیه: خانم صبر کنین ما دو تاشو ننوشتیم. خیلی خب فقط سریع تر تا به بقیه ی درس هم برسیم. می خوام این جلسه درس پاکستان رو تمومش کنیم.
- مریم خانم نوشتیم.
- عطیه جان گروه شما هم نوشت؟
- بله.
- خب از همه گروه ها یک نفر به نمایندگی از گروه بلند بشه بخونه.
- گروه ۱.....گروه ۲.....
- هانیه جان شما صفحه ی بعد رو بخون
- در سی سال اخیر.....
- هانیه جان تا سر این تصاویر کافیه ممنون گلم. به تصاویر نگاه کنین. اولین تصویر چیه؟
- بندر کراچی.
- دومی؟
- زهرا شما زیر تصویر رو بخون چی نوشته؟
- مسجد شاه فیصل در اسلام آباد از بزرگ ترین مسجد های جهان است.
- بچه ها همین طور که دوستتون خوندن بندر کراچی از مهمترین مراکز تجارت و صادرات و واردات دنیاست. و مسجد شاه فیصل هم از جاهای دیدنی کشور پاکستان محسوب میشه. قسمت بعد رو فاطمه بخونه.
- مهمترین عید های مردم پاکستان....
- ممنون فاطمه جان. حالا تو گروه ها به تصاویر خوب نگاه کنین تصویر اول تو کادر مستطیل ورزش پاکستان رو چی نوشته؟
- مهدیه شما بگو؟
- خانم اینجا نوشته هاکی روی چمن.

- درسته مهدیه همینه. حالا باز یه جدول می کشم مثل جدول قبل که شما تو گروهها کاملش کنین. با این تفاوت که جدول قبل مربوط به ویژگی های جغرافیایی بود ولی این جدول ویژگی های صنعتیو مشاغل و محصولات و ... ایناس. این جدول رو همه تو دفترا تون بکشین.

کشور	
مهمترین بندر	
مهمترین صنایع	
مشاغل	
محصولات	
صادرات	
صنایع دستی	
دین	
زبان	
جاهای دیدنی	
مهمترین اعیاد	
ورزش ملی	
غذاهای معروف	
نوشیدنی های معروف	

همه گروه ها جدولو کامل کنن. ده دقیقه وقت دارین سعی کنین سر وقت داده شده سریع جدول رو کامل کنین. گروه ها به ترتیب جدول رو بخونن. گروه ۱.....گروه ۲..... خیلی خب بچه ها الان شما با کلیات کشور پاکستان آشنا شدین صنایع دستی، مشاغل، محصولات، جاهای دیدنیش و ... رو شناختین حالا برای این که درس یک بار دیگه مرور بشه و خوب درسو یاد بگیرین هر گروهی عنوان هایی رو که میگم توضیح بدن. گروه ۱: نوع حکومت، جهت جغرافیایی نسبت به ایران و جهت جغرافیایی کوه های پاکستان. گروه ۲: نام قله ی کشور پاکستان، نوع جلگه ها، نوع آب و هوا در نواحی مرتفع شمال و غرب. گروه ۳: نوع آب و هوا در نواحی مرکزی و جنوبی، نام اقیانوس در نقشه و جهت آن، جمعیت. گروه ۴: مهمترین بندر، مهمترین صنایع، مشاغل. گروه ۵: محصولات، صنایع دستی، دین. گروه ۶: زبان، جاهای دیدنی، مهمترین اعیاد. گروه ۷: ورزش ملی، غذاهای معروف، نوشیدنی های معروف. خیلی ممنون بچه ها. برای جلسه ی بعد دو تا از گروه هایی که دوست دارند جدول هایی رو که کشیدین به شکل روزنامه نگاری درستش کنن و بیارن یک گروه جدول اول و یک گروه جدول دوم را در قالب روزنامه دیواری درست کنند تا به دیوار کلاس نصب کنیم تا وقتی چشمتون بهش افتاد مرور بشه و مطالب کاملا هضم بشه.

بقیه ی گروه ها هم یک سفر خیالی در مورد کشور پاکستان بنویسند و بیاورند. خسته نباشین دخترای گلم زنگ خورد می تونین برین بیرون

مهارت پرسش کردن و ارزشیابی تکوینی

الف..

بر روی نقشه کشور پاکستان و اقیانوس هند را پیدا کنید و جهت های آن را بگویید.

- ✓ تصاویر کتاب مربوط به چه چیزی است؟
- ✓ دین مردم پاکستان چیست؟
- ✓ پایتخت کشور پاکستان کجا بود؟
- ✓ جدول مربوط به ویژگی های جغرافیایی را کامل کنید.

ب..

- ✓ تصاویر کتاب مربوط به چه چیزی است؟
- ✓ جدول مربوط به ویژگی های صنعتی، مشاغل و... را کامل کنید

مهارت تمرین کردن

تعداد دانش آموزان کلاس ۲۹ نفر است. آن ها را به ۶ گروه ۴ نفره و ۱ گروه ۵ نفره تقسیم می کنیم. به هر گروه یک مبحث از درس را ارائه می دهیم تا یک بار دیگر مباحث درس مرور شود. گروه ۱: نوع حکومت، جهت جغرافیایی نسبت به ایران و جهت جغرافیایی کوه های پاکستان. گروه ۲: نام قله ی کشور پاکستان، نوع جلگه ها، نوع آب و هوا در نواحی مرتفع شمال و غرب. گروه ۳: نوع آب و هوا در نواحی مرکزی و جنوبی، نام اقیانوس در نقشه و جهت آن، جمعیت. گروه ۴: مهمترین بندر، مهمترین صنایع، مشاغل. گروه ۵: محصولات، صنایع دستی، دین. گروه ۶: زبان، جاهای دیدنی، مهمترین اعیاد. گروه ۷: ورزش ملی، غذاهای معروف، نوشیدنی های معروف

مهارت پایان دادن درس و جمع بندی

کشور پاکستان از همسایه های شرقی کشور ایران هستش. که ما درس رو دو قسمت کردیم. بخش اول ویژگی های جغرافیایی، نوع حکومت، نام قله، نوع جلگه ها، آب وهوا، نام اقیانوس و جمعیت بود که توضیح دادیم و بخش دوم ویژگی های صنعتی، مهمترین بندر، مشاغل، محصولات، صنایع دستی، دین، زبان، جاهای دیدنی، مهمترین اعیاد، ورزش ملی، غذاها و نوشیدنی های معروف که جدولشو هم کشیدین در این مورد بود.

فعالیت های پایانی تدریس: ارزشیابی پایانی

✓ در پاکستان صحرای بزرگی وجود دارد که بخش عمده ی مساحت این کشور را به خود اختصاص داده است.

صحيح غلط

✓ آب و هوای کشور پاکستان خشک است.

صحيح غلط

✓ پلوف و چورپا از غذاهای معروف کشور پاکستان است.

صحيح غلط

سوالات کتبی صحیح و غلط

<p>✓ در جمهوری اسلامی پاکستان هاکی روی چمن یکی از ورزش های پر طرفدار است.</p> <p>صحيح ☐ غلط ☐</p> <p>✓ به دليل وجود جلگه های وسيع حاصلخيز، کشاورزی از فعاليت های مهم اقتصادی در پاکستان است.</p> <p>صحيح ☐ غلط ☐</p>	
<p>✓ کشور جمهوری اسلامی پاکستان در ..... ايران واقع شده است.</p> <p>✓ مهمترين مراکز تجارت و صادرات و واردات دنيا بندر ..... است.</p> <p>✓ ورزش ملی پاکستان ..... می باشد.</p> <p>✓ مهم ترين عيد های مردم پاکستان عيد ..... و ..... است.</p> <p>✓ زبان رسمی مردم پاکستان ..... می باشد.</p>	<p>سوالات کتبی جای خالی</p>
<p>✓ کشور جمهوری اسلامی پاکستان در ..... ايران واقع شده است.</p> <p>الف) غرب ب) شرق ج) شمال د) جنوب</p> <p>✓ محبوب ترين ورزش کشور پاکستان ..... است. الف) هاکی روی چمن ب) سوارکاری ج) اسکی د) قایق سواری</p> <p>✓ مهم ترين عيد های مردم پاکستان ..... و ..... است.</p> <p>الف) غدیر خم و فطر ب) قربان و فطر ج) قربان و نوروز د) غدیر خم و نوروز</p> <p>✓ زبان رسمی مردم پاکستان ..... است.</p> <p>الف) ترکی ب) پاکستانی ج) اردو د) عربی</p> <p>✓ فعاليت مهم اقتصادی در پاکستان ..... است.</p> <p>الف) قالیبافی ب) کشاورزی ج) دامپروری د) ماهیگیری</p>	<p>سوالات کتبی چهار گزینه ای</p>
<p>✓ مشاغل مورد استفاده در کشور پاکستان را نام ببرید.</p> <p>✓ محصولات کشاورزی در کشور پاکستان را بنویسید.</p> <p>✓ چگونگی نوع آب و هوا در نواحی مختلف کشور پاکستان را توضیح دهید.</p> <p>✓ غذاها و نوشیدنی های معروف کشور پاکستان را بنویسید.</p> <p>✓ صنایع دستی کشور پاکستان چه چیزهایی هستند؟</p>	<p>سوالات کتبی تشریحی</p>
<p>دادن تکالیف و فعاليت های عملی</p> <p>دو تا از گروه هایی که دوست دارند جدول هایی رو که کشیدین به شکل روزنامه نگاری درستش کنن و بیارن. یک گروه جدول اول و یک گروه جدول دوم را در قالب روزنامه دیواری درست کنند تا به دیوار کلاس نصب کنیم. بقیه گروه ها هم یک سفر خیالی در مورد کشور پاکستان بنویسید.</p>	

تشخیص و تدوین نقاط قوت و محاسن درس

برای متن کتاب تصاویر مربوطه در کنار آن آورده شده است. برای آسان تر یاد گرفتن دانش آموزان درس همسایه های ایران در دو درس جداگانه آمده است و بچه ها برای فراگیری این درس پیش زمینه ای در ذهن خود دارند. به عبارتی درس همسایه های ایران (۱) به عنوان پیش سازمان دهنده برای این درس می باشد. در پایان درس فعالیتی مربوط به کاربرگه ی شماره ی ۱۱ در کتاب گنجانده شده است. سبک نوشتاری متن درس متناسب با درک و فهم دانش آموزان است. تصاویر جنسیتی به تناسب در کتاب آورده شده است.

تعیین و تشخیص و تدوین نقاط ضعف و معایب درس

در قسمتی از کتاب تصاویری در رابطه با جاهای دیدنی این دو کشور آمده است که در متن کتاب توضیحاتی راجع به آن نیامده است و ممکن است مورد غفلت دانش آموزان واقع شود. برای مقایسه کردن ویژگی ها و اطلاعات دو کشور برای سهولت یادگیری از جدول استفاده نشده است. کاربرگه های مربوط به درس در صفحات مربوط به این درس گنجانده نشده و در آخر کتاب بخشی را به این قسمت اختصاص داده اند که ممکن است باعث عدم تمرکز بچه ها در انجام این نوع فعالیت ها باشد. اهداف مربوط به درس در ابتدای درس نیامده و معلم و دانش آموزان شاید ندانند که دقیقا چه چیزی را باید یاد بگیرند. بعضی نکات مربوط به این بخش درس در درس قبلی گفته شده مانند پایتخت و... که از این بخش درس جدا افتاده است. در مورد جاهای دیدنی این کشور توضیحی نداده است و فقط دو تصویر از جاهای دیدنی آن آورده شده است. از سوغاتی های این کشور سخنی به میان نیامده است.

ارائه پیشنهاد های مناسب و راهبردهای عملی جهت تقویت نقاط قوت و محاسن درس

در رابطه با روش تدریس نظرات دانش آموزان را نیز جویا می شویم تا بدانیم به کدام روش بیشتر علاقه دارند و بهتر درس را یاد می گیرند در صورت تناسب روش تدریس با تدریس این نوع درس در به کار گیری روش تدریس خود منعطف عمل می کنیم. اگر یکی دو تا از گروه ها در فعالیت های عملی خوب عمل نکنند افراد گروه ها رو جابجا می کنیم. از نقشه های موضوعی مربوط به صنایع دستی و محصولات و ... بهتر بود نیز در کتاب استفاده می شد. هم چنین از تصاویر بیشتر استفاده می شد؛ مانند تصاویر صنایع دستی و... از دانش آموزان می خواهیم اطلاعات بیشتری راجع به کشور پاکستان تحقیق کنند و به کلاس بیاورند. با خود نقشه های موضوعی مختص هر مورد از مشاغل، صنایع دستی و ... را به کلاس می آوریم.

ارائه پیشنهاد های مناسب و راهبردهای عملی جهت حذف یا تعدیل معایب و نقاط ضعف درس

اهداف رفتاری در ابتدای این درس تدوین شود. برای تصاویری که توضیحات آن نیامده توضیحی مختصر در رابطه با آن آورده شود. برای سهولت یادگیری مطالب گفته شده از جدول مقایسه ای استفاده شود. کاربرگه مربوطه در انتهای صفحه آورده شود. بعضی از مطالب مختص این درس در همین بخش گفته شود از جمله مساحت دو کشور، جمعیت و پایتخت های آنان و...، تصاویری از سوغاتی های این کشور و جاهای دیدنی آن به کلاس می آوریم.

نام: راضیه	نام خانوادگی: بیات	استاد مربوطه: جناب آقای دکتر جمشید سروری
مقطع تدریس: ابتدایی	پایه تدریس: پنجم	موضوع تدریس: بخش دوم کشورهای همسایه ۲ (ترکمنستان)
سال تحصیلی: ۹۷-۹۸	شماره طرح درس: (۱۲)	مدت: ۴۵ دقیقه

فعالیت های قبل از تدریس: تعیین اهداف (اهداف کلی - اهداف جزئی)

❖ اهداف کلی درس

✓ آشنایی با یکی از همسایگان ایران به نام ترکمنستان

❖ اهداف جزئی

- ✓ درک می کنند که هر کشوری آداب و رسوم خاص خود را دارد .
- ✓ می داند در اطراف کشورمان چه کشورهایی در همسایگی زندگی می کنند.
- ✓ می فهمد ترکمنستان در کدام سمت ایران واقع شده است.
- ✓ نوع زبان و تابعیت ترکمنستان را می شناسد.
- ✓ با نوع آب و هوا و تولیدات و صنایع ترکمنستان آشنا می شود.

اهداف رفتاری در حیطه ی شناختی: انتظار می رود دانش آموزان در پایان این درس بتوانند

- ✓ ویژگی های جمهوری ترکمنستان را تعریف می کند.
- ✓ تولیدات و صنایع ترکمنستان را نام می برد.
- ✓ غذاهای محلی و ورزش های ترکمنستان را شرح می دهد.
- ✓ ویژگی های آب و هوای ترکمنستان را توضیح می دهد.
- ✓ تولیدات مهم کشاورزی ترکمنستان را مثال می زند.
- ✓ وضعیت جغرافیایی ترکمنستان روی نقشه را تشخیص می دهد.
- ✓ صنایع دستی کشور ترکمنستان را از پاکستان باز می شناسد.
- ✓ تفاوت دین و زبان دو کشور پاکستان و ترکمنستان را با هم مقایسه می کند.
- ✓ مهم ترین اعیاد کشورهای پاکستان و ترکمنستان را با هم مقایسه می کند.

اهداف رفتاری در حیطه ی عاطفی: انتظار می رود دانش آموزان در پایان این درس بتوانند

- ✓ به شناخت کشورهای همسایه ایران علاقه مند شوند.
- ✓ برای دین کشور ترکمنستان ارزش قائل می شوند.
- ✓ به نقشه ترکمنستان و موقعیت جغرافیایی این کشور توجه می کنند.
- ✓ به ورزش ها و غذاهای محلی ترکمنستان علاقه مند می شوند.
- ✓ به زبان و دین مردم ترکمنستان توجه می کنند.
- ✓ به کار و پیشه و صنایع دستی مردم ترکمنستان احترام می گذارند.

تعیین اهداف رفتاری در حیطه ی روانی - حرکتی: انتظار می رود دانش آموزان در پایان این درس بتوانند

- ✓ نحوه قرار گیری ترکمنستان را روی نقشه مشاهده کنند.

- ✓ در مورد صنایع و ورزش های ترکمنستان پرسش و پاسخ می کنند.
- ✓ در مورد شهرها و رودهای ترکمنستان تحقیق می کنند.
- ✓ یک ماکت نقشه ی ترکمنستان به همراه نشان دادن همه ی اجزای نقشه (شهر - پایتخت - رود - کوه) طراحی کنند.
- ✓ موقعیت جغرافیایی کشور ترکمنستان را روی نقشه ترسیم کنند.

ارزشیابی تشخیصی

- ✓ چهار جهت اصلی را در کلاس نشان دهند.
- ✓ کشورهای همسایه ایران را نام ببرند.
- ✓ در روی نقشه همسایه های شمالی و شرقی را نشان دهند.
- ✓ صادرات را تعریف کنند.
- ✓ مفهوم کشورهای همسایه را بیان کنند.

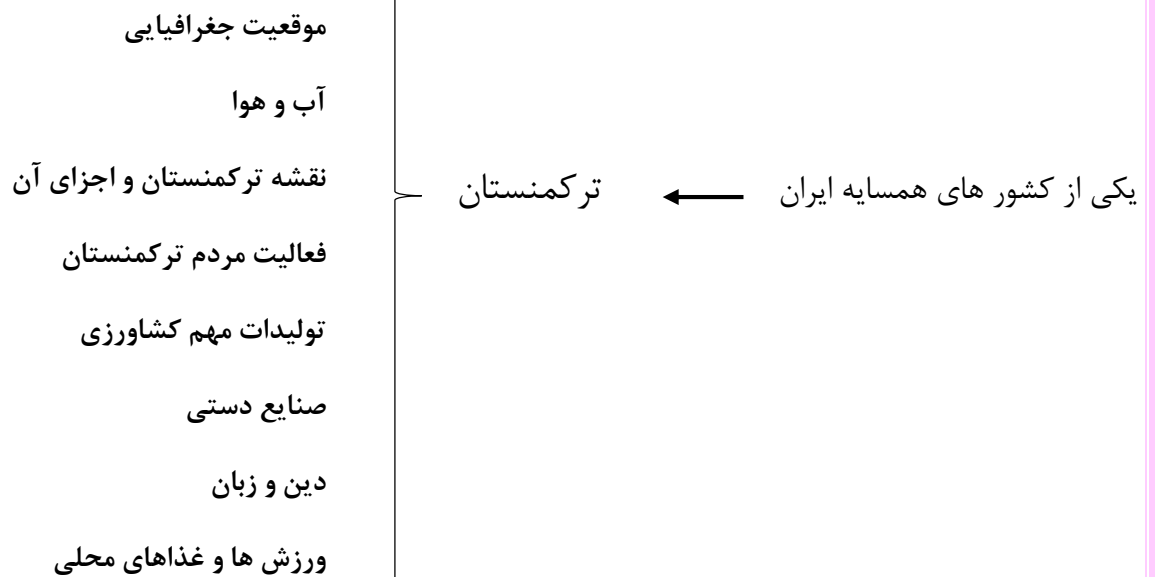
ایجاد انگیزه

- ✓ با نوع حکومت کشور ترکمنستان آشنا می شوند.
- ✓ نسبت به ویژگی های جغرافیایی ترکمنستان آگاهی پیدا می کنند.
- ✓ موقعیت جغرافیایی کشور ترکمنستان را می شناسد.
- ✓ با مکان های تاریخی و صنایع دستی ترکمنستان آشنا می شوند.
- ✓ مهم ترین اعیاد کشور ترکمنستان را می دانند.
- ✓ اشتراکات و تفاوت های فرهنگی خود را با کشور ترکمنستان در می یابند.

پیش سازمان دهنده ها

- ✓ با ویژگی های جغرافیایی کشور ترکمنستان آشنا شوند.
- ✓ بزرگترین تولید این کشور چه چیزی است ؟
- ✓ مهم ترین تولیدات کشاورزی ترکمنستان را نام ببرند.
- ✓ صنایع دستی ترکمنستان را بشناسند.
- ✓ مردم ترکمنستان چه دینی دارند ؟
- ✓ با مهم ترین غذاهای محلی و ورزش های ترکمنستان آشنا شوند.

سازماندهی مطالب درس

فعالیت های حین تدریس

❖ مهارت آغازین

آوردن نقشه کره زمین و نشان دادن کشور ترکمنستان از نزدیک به بچه ها

❖ انتخاب روش تدریس و ارائه درس

من با یک نقشه کره زمین وارد کلاس شدم و بچه ها گفتند خانم میشه ما هم نگاه کنیم . من نقشه را یکی یکی به گروه ها دادم و گفتم هر گروه با هم کشور ترکمنستان را روی نقشه پیدا کنید در کلاس هر ۶ گروه کشور ترکمنستان را رو نقشه پیدا کردند. به بچه ها گفتم بچه ها تا حالا کسی به ترکمنستان رفته . زینب گفت خانوم اجازه : ما ترکیه رفتیم . گفتم خب اونجا چی دیدی ؟ چه فرقای با ایران داشت ؟

زینب گفت : خانوم خیلی ترکیه قشنگه ، غذاهاشونم خیلی با غذاهای ما فرق داره ، ما چند تا مکان تاریخی ترکیه هم رفتیم مثل : مسجد ایا صوفیه – مسجد سلطان احمد و چند جای دیگه .

گفتم : آفرین زینب جان که اینقدر دقیق توی سفر به همه چیز دقت کردی و اسم جاهایی که رفتی و یادت مونده .

خب بچه ها ما امروز روی نقشه می خواهیم به ترکمنستان سفر کنیم . ترکمنستان مثل ترکیه یکی از همسایگان ایران هست. که در شمال شرقی ایران قرار گرفته .

کشور ترکمنستان یکی از بزرگترین تولید کنندگان گاز در جهان هست و منابع نفت فراوان هم داره .

بچه ها می دونید ما از کدوم طرف با ترکمنستان همسایه هستیم . زهرا گفت : خانوم خودتون گفتید ترکمنستان در شمال شرقی ایران قرار گرفته . گفتم : آفرین زهرا خانوم که اینقدر خوب به حرفای من توجه کردی .

بله بچه ها در جنوب و جنوب غربی ترکمنستان به رشته کوه هایی قرار داره که تا کناره های دریای خزر ما کشیده شده و ما از طرف دریای خزرمون با ترکمنستان همسایه شدیم .

بچه ها به خاطر گاز و نفت فراوانی که در ترکمنستان وجود داره آب و هوای این کشور خشک است.

بچه ها فکر می کنید مردم ترکمنستان بیشترشون چه کاره هستن؟ بچه ها همه همه می کنند و هر کدام یه چیزی می گویند؛ گفتم: بچه ها یکی یکی حرف بزنید، نازنین تو بگو اول: خانوم اجازه فکر کنم بیشترشون کشاورز باشن. آفرین دختر گلم از کجا فهمیدی؟ خانوم اجازه من قبل از اینکه شما درس بدید همیشه یه بار درس جدید رو میخونم. بچه ها نازنین رو تشویق کنید، خیلی کار خوب و جالبی انجام داده.

بله بچه ها بیشتر مردم ترکمنستان کشاورزی و دام پروری می کنند. پنیر و میوه و انگور سه تا از تولیدات مهم کشاورزی ترکمنستان است. البته بچه ها صنایع دستی زیادی هم دارن مثل: فرش بافی - گلیم بافی - نمد مالی - قلم کاری روی نقره و طلا و به خاطر همین کارهای زیباشون در جهان شهرت پیدا کردند.

بچه ها یکی به من بگه دین مردم ترکمنستان چیه؟ رویا گفت خانوم ما می دونیم: مسلمان هستن.

بله بچه ها بیشترشون مسلمان هستن و زبانشون هم ترکمنی هست.

مثل کشورهای دیگه که جاهای دیدنی دارن، یکی از جاهای دیدنی ترکمنستان هم کاخ ترکمن باشی در شهر عشق آباد است.

بچه ها کسی شنیده مثلاً می گن این اسب عربی، این اسب روسیه؛ بچه ها می گن بله خانوم شنیدیم، خب اسب های ترکمن هم داریم که نژادشون خیلی معروفه و از اسب هاشون در ورزش سوارکاری استفاده می کنن.

یکی از غذاهای محلی و معروف ترکمنستان پلوف و چورپا هستن که با گوشت گوسفند و سبزیجات درست می شن. یکی از خوراکی های ترکمن ها دوغ کفیر هست که البته ترکمن ها اونو برای صبحانشون می خورن.

ترکمنستان یه عید نوروز هم مثل ما ایرانی ها دارن که عیدشون رو خیلی با شکوه برگزار می کنند.

مهارت پرسش کردن و ارزشیابی تکوینی

سوالات قسمت اول درس

- ✓ کشور ترکمنستان در کدام سمت ایران واقع شده است؟
- ✓ نام رشته کوهی که در نزدیکی مرز ایران آب و هوایی مناسب دارد چیست؟
- ✓ آب و هوای کشور ترکمنستان چگونه است؟
- ✓ کشور ترکمنستان دارای کدام منابع مهم است؟
- ✓ کشور ایران از کدام قسمت با کشور ترکمنستان همسایه شده است؟

سوالات قسمت دوم درس

- ✓ بیشترین فعالیت مردم ترکمنستان چیست؟
- ✓ چند نمونه از تولیدات مهم کشاورزی کشور ترکمنستان را نام ببرید؟
- ✓ چند نمونه از صنایع دستی ترکمنستان را نام ببرید؟
- ✓ مردم ترکمنستان به چه زبانی و چه دینی گرایش دارند؟
- ✓ غذاهای محلی و ورزش های معروف مردم ترکمنستان کدام است؟

مهارت تمرین کردن

- ✓ گروه اول: چرا قالی بافی از صنایع دستی عمده کشور ترکمنستان است؟
- ✓ گروه دوم: کشور ایران با کشور ترکمنستان چه اشتراکاتی دارد؟
- ✓ گروه سوم: نقشه ترکمنستان را توضیح دهند؟
- ✓ گروه چهارم: منابع و تولیدات کشور ترکمنستان را توضیح دهند؟
- ✓ گروه پنجم: موقعیت جغرافیایی و آب و هوای ترکمنستان را توضیح دهند؟

مهارت پایان دادن درس و جمع بندی

پس نتیجه می گیریم ترکمنستان یکی از تولید کنندگان مهم گاز و نفت است که آن را صادر می کند . مانند مردم ایران مسلمان هستند و به زبان ترکمنی صحبت می کنند . موقعیت جغرافیایی ترکمنستان در شمال شرقی ایران واقع شده است و در جنوب و جنوب غربی رشته کوه هایی قرار گرفته که تا کناره دریای خزر کشیده شده است.

فعالیت های پایانی تدریس: ارزشیابی پایانی

<p>✓ مردم ترکمنستان بیشتر به فعالیت های کشاورزی و دام پروری می پردازند.</p> <p>صحیح ☐ غلط ☐</p> <p>✓ بیشتر مردم ترکمنستان عرب اند و به زبان عربی صحبت می کنند.</p> <p>صحیح ☐ غلط ☐</p> <p>✓ کاخ ترکمن باشی در عشق آباد قرار دارد.</p> <p>صحیح ☐ غلط ☐</p> <p>✓ تولیدات مهم کشاورزی فرش بافی ، گلیم بافی و گندم است.</p> <p>صحیح ☐ غلط ☐</p> <p>✓ سوار کاری پر طرف دارترین ورزش در کل کشور ترکمنستان است.</p> <p>صحیح ☐ غلط ☐</p>	<p>سوالات کتبی صحیح و غلط</p>
<p>✓ کشور ترکمنستان در ..... ایران قرار دارد .</p> <p>✓ بزرگترین صحرایی که بخش عمده ای از مساحت ترکمنستان را به خود اختصاص داده ..... نام دارد.</p> <p>✓ آب و هوای ترکمنستان ..... است.</p> <p>✓ ترکمنستان بزرگترین تولید کننده ..... در جهان است.</p> <p>✓ زبان مردم ترکمنستان ..... است.</p>	<p>سوالات کتبی جای خالی</p>
<p>✓ پایتخت کشور ترکمنستان کدام گزینه است ؟</p> <p>الف) مرو (ب) عشق آباد (ج) استانبول (د) ترکیه</p> <p>✓ آب و هوای این کشور چگونه است ؟</p> <p>الف) گرم و خشک (ب) معتدل (ج) خشک (د) گرم</p> <p>✓ کدام رشته کوه در نزدیکی مرز ایران دارای آب و هوای مناسب است ؟</p> <p>الف) کپه داغ (ب) مرغاب (ج) اترک (د) تجن</p> <p>✓ دین و زبان مردم ترکمنستان چیست ؟</p> <p>الف) مسلمان-عربی (ب) مسلمان-ترکی (ج) مسیحی-ترکمنی (د) مسیحی-عربی</p> <p>✓ معروف ترین ورزش مردم ترکمنستان کدام است؟</p>	<p>سوالات کتبی چهار گزینه ای</p>

د) هیچکدام	ج) کبدي	الف) فوتبال ب) سوارکاري	
<p>✓ صحراي بزرگي که بخش عمده اي از کشور ترکمنستان را فرا گرفته ، چه نام دارد؟</p> <p>✓ رود آمودريا به کدام درياچه مي ريزد ؟</p> <p>✓ پایتخت و یک شهر مهم ترکمنستان را نام ببريد؟</p> <p>✓ چرا قالي بافي از صنايع دستي عمده کشور ترکمنستان است ؟</p> <p>✓ کشور ايران ترکمنستان چه اشتراکاتي دارد ؟</p>			<p>سوالات کتبي تشریحي</p>
<p>دادن تکالیف و فعالیت های عملی</p> <p>نقشه ترکمنستان را با رسم شکل ترسیم کنید .</p> <p>فعالیت آخر کتاب را در منزل انجام داده و جلسه بعد به کلاس بیاورید.</p>			
<p>نقد و بررسی درس</p> <p>تشخیص و تدوین نقاط قوت و محاسن درس</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ پرورش انسانی با اطلاعات جغرافیایی جهانی. ✓ علاقه مندی به آیین و آداب رسوم مردم ترکمنستان. ✓ بیان احساس دانش آموز ویژگی های کشور ترکمنستان. ✓ در حین پاسخ گویی به سوالات دانش آموزان کارگروهی را تجربه می کنند. ✓ نحوه استفاده از کره جغرافیا را برای پیدا کردن کشور ترکمنستان می آموزند. <p>تعیین و تشخیص و تدوین نقاط ضعف و معیاب درس</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ در کتاب نیامده که ترکمنستان از ایران بزرگتر است یا کوچک تر. ✓ مساحت کشور ترکمنستان معلوم نشده است. ✓ جمعیت کشور ترکمنستان مشخص نیست. ✓ وضعیت اقتصادی کشور ترکمنستان را بیان نکرده است. <p>ارائه پیشنهادی مناسب و راهبردهای علمی جهت تقویت نقاط قوت و محاسن درس</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ در عکس ها پوشش مردان و زنان را نشان دهند. <p>ارائه پیشنهادی مناسب و راهبردهای علمی جهت حذف یا تعدیل معایب و نقاط ضعف درس</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ در متن مساحت و جمعیت کشور گفته شود. ✓ وضعیت اقتصادی ترکمنستان را روی نقشه با نشان دادن هر هنر به تفکیک. ✓ عکس های بیشتری از صنايع دستي در درس بیاورند. 			